Anul III.—No. 801 —EDIŢIA A TREIA— Dumineca 9 Martie 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAŢIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACŢIA
BUCUREŞTI, STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

SUB DIRECŢIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAŢIA
BUCUREŞTI, STRADA DOAMNEI, No. 7, CASA APPEL

INTRUNIREA DE ASEARA A MAJORITATILOR

CRIZA CONTINUA.--CONFERINŢA FILELENICA

MARTURISIRI SCUMPE

Intr'un articol de alaltăerĭ, am arătat parte din preţioasele mărturisirĭ ale d-luĭ Tache Ionescu.

Fără pretenţia de-a fi scos tot sucul din însemnatul discurs al acestuĭ cap al conservatorilor, voĭ arăta astă-zĭ cîte-va din cele ce credem că nu trebuie lăsate să treacă fără a fi băgate în seamă.

E o clipă prea vrednică de luare a minte, cînd duşmaniĭ noştri ceĭ maĭ înverşunaţĭ sînt nevoiţĭ de puterea împrejurărilor, de interesul apăsăreĭ claseĭ aĭ căreĭ advocaţĭ sînt, a spune adevărurile pe carĭ de atîta vreme le am spus noĭ!

Cîtă mirare n'a pricinuit spusa noastră că lovitura de la 1864 a fost făcută în folosul mareĭ proprietăţĭ şi a fost o despoiere neruşinată a ţăranilor clăcaşĭ, de nişte drepturĭ străvech!

Totu-şĭ d. Tache Ionescu, după ~~însu-şĭ M. Cogîlniceanu~~, a mărturisit acest adevăr în cameră. d. Tache Ionescu a arătat că sub regimul vechiŭ proprietariĭ eraŭ datorĭ să dea fie-căreĭ nouă gospodăriĭ ţărăneştĭ pămînt de lucru după vitele ce această familie avea. *Două din treĭ părţĭ ale moşieĭ, aşa zise bolereştĭ, eraŭ ale ţăranilor.* Lucrul ce nu-l spune d. Tache Ionescu, dar care e adevărat şi aceasta e că dacă nu încăpeaŭ ţăraniĭ pe moşia unuĭ boier, ocîrmuirea *le dădea pămînt pe cele $^2/_3$ ale proprietăţilor vecine.*

Alt lucru, pe care îl ştie foarte bine d. Tache Ionescu, de şi nu-l pomeneşte e dreptul ce ţăraniĭ aveaŭ asupra pădurilor.

Ţinînd seamă de toate acestea abia vom putea pătrunde însemnătatea revoluţieĭ ce s'a săvîrşit în vremea aceea în Romînia, revoluţie în folosul mareĭ proprietăţĭ.

A fost aşa de în folosul acesteia în cît de atuncĭ încoace s'aŭ îmbogăţit atîtea miĭ de inşĭ exploatînd pe ţăranĭ pe temeiul nevoieĭ şi cu ajutorul legeĭ de la 1866 în privinţa tocmelelor agricole.

D. Tache Ionescu ne spune că sarcinele puse în spetele ţăranilor clăcaşĭ aŭ fost aşa de marĭ în cît *înmulţirea neamuluĭ romînesc a primit atuncĭ o crudă lovitură!* D-sa maĭ ştie că toate averile aproape s'aŭ făcut despoind pe ţăranĭ.

Cu groază vede d-sa cum guvernele ce rînd pe rînd s'aŭ urmat de la 1864 aŭ fost nevoite să desfacă toate moşiile confiscate de la mănăstirĭ şi cum astăzĭ guvernul liberal democrat al d-luĭ Aurelian e silit a pune mîna pe proprietarĭ, carĭ sînt aşa de datorĭ la particularĭ şi maĭ ales la credit, în cît sînt stăpînĭ pe pămînt numaĭ cu numele.

Maĭ cu groază însă prooroceşte că pofta nesăţioasă a ţăranilor pentru pămînt nu se va mărgini la prada ce i'o daŭ cu viclenie capiĭ statuluĭ de astă-zĭ. D. Tache Ionescu vede că ţăraniĭ vor găsi mijloace de a sili *pe orĭ-ce proprietar orĭ cît de tare'n capital a se desface de moşie şi a le-o vinde lor.*

D-sa şi aĭ d-sale văd în această lege o nemicire repede a proprietăţeĭ marĭ şi se fac a se înfricoşa de viitoriul ce ne ameninţă: ne aduc înainte exemplu Serbieĭ, unde proprietarii marĭ lipsesc!

D. Tache Ionescu nu merge pînă la a recunoaşte că proprietatea mare la noĭ s'a făcut prin hrăpire, atît asupra pămîntuluĭ cît şi asupra pădurilor. Ba admite de bună teoriea plină de basme a d-luĭ Radu Rosetti. Dar mărturiseşte că legea de la 1862, prin care se făceaŭ boeriĭ stăpînĭ pe tot pămîntul, iar pe ţăranĭ îĭ lăsaŭ liberĭ stăpînĭ pe muncă, sînt amîndouă reforme fără nicĭ o plată?

Boeriĭ voiaŭ să-şĭ săvîrşească hrăpirea luînd de la ţăranĭ şi cele din urmă drepturĭ, foarte marĭ însă, ce aveaŭ asupra a $^2/_3$ din moşie! Dar pînă unde era nedreaptă această lege? Tăcere. De ce? Pentru că sinceritatea d-luĭ Ionescu are şi ea o margine.

Noĭ carĭ n'avem nevoe să ne ascundem vom rupe curînd toate vălurile.

I. Nădejde.

PENTRU D. MINISTRU DE INTERNE

Locuitoriĭ din comuna Cristeştĭ, jud. Botoşanĭ. sătuĭ de nedreptăţile proprietaruluĭ Gh. Gh. Cristescu, care în acelaşĭ timp e şi primar al comuneĭ, impus de administraţie, aŭ trimes în Bucureştĭ o delegaţie de 6 inşĭ ca să ceară disolvarea actualuluĭ consiliŭ comunal şi revocarea primaruluĭ.

In urma primireĭ plîngereĭ sătenilor, d. ministru de interne a dat ordin să se revoace primarul şi să se facă o anchetă.

Ştiţĭ însă cine a fost trimis în anchetă? Insuşĭ sub-prefectul plăşeĭ, care drept culme, a fost găzduit chiar la sălbatecul şi hrăpitorul primar! Nicĭ n'aŭ fost înştiinţaţĭ săteniĭ despre anchetă, care, în asemenea împrejurărĭ, a fost o adevărată batjocură.

Săteniĭ din Cristeştĭ aŭ prezentat d-luĭ Lascar o nouă petiţiune prin care, după ce arată toate asupririle la carĭ sînt supuşĭ din partea acestuĭ mare proprietar primar, roagă să li se trimită în anchetă un delegat al ministeruluĭ, un om nepărtinitor.

Auzim însă că prefectul de Botoşanĭ, umblă prin toate părţile ca să protegeze pe Cristescu şi să nimicească acţiunea sătenilor.

Am vrea să ştim ce măsurĭ a luat d. ministru faţă cu această stare de lucrurĭ. Nu cum-va se aşteaptă ca săteniĭ să fie aduşĭ la disperare?

Z. Cobuz.

CONFERINTA FILELENICA

V. G. Morţun ţine Dumineca, la 2 ceasurĭ după amiază, în teatrul Hugo o conferinţă în folosul refugiaţilor Cretanĭ.

E frumoasă această hotărîre. Trebuie să ştie Grecia şi popoarele micĭ că noĭ social-democraţiĭ romînĭ sîntem pentru dreptele cererĭ ale popoarelor apăsate din Turcia cît şi pentru acele elemente cinstite şi luminate carĭ alcătuesc partidul liberal turc. O Turcie reformată, în care să fie egalitate politică şi socială pentru toţĭ cetăţeniĭ acestuĭ stat, ar fi bariera cea maĭ puternică înpotriva Rusieĭ!

Puterile barbare ale Europeĭ aŭ început cu măsurile silnice contra Cretanilor şi a Grecilor, carĭ vor numaĭ unirea şi putinţa de a se dezvolta fără a fi turburaţĭ de măcelurĭ groaznice.

Va rezista guvernul grecesc pînă la capăt? Joacă regele Grecieĭ cemedie, ca să nu-şĭ piearză tronul? Se va vedea zilele acestea.

Orĭ cum însă trebuie să ştie popoarele apăsate că noĭ sîntem cu dînsele. Iată de ce conferinţa luĭ Morţun e bine venită şi la locul săŭ.

I. N.

SEFUL SI GUVERNUL

Dar să ne închipuim că ar fi adevărată maximă: „Şeful partiduluĭ trebue să fie şi şeful guvernuluĭ" — ar urma oare că d. Aurelian trebue să părăsească prezidenţia consiliuluĭ pentru a o trece d-luĭ Sturdza? De cînd o singură frază, fie ea produsul celeĭ maĭ geniale gîndirĭ, dispune de soarta unuĭ guvern?

In adevăr, d. Sturdza, din păcate, e şeful partiduluĭ liberal, iar d. Aurelian un simplu membru în acest partid. Dar d. Sturdza pe lîngă şef maĭ e şi omul care a adus la marginea prăpastieĭ partidul. care a compromis ţara şi pe Regele eĭ printr'o sumă de greşelĭ carĭ de carĭ maĭ gogonate; d Sturdza maĭ e şi cel maĭ impopular om politic din ţara romînească, cel maĭ reacţionar din reacţionariĭ partiduluĭ liberal. D. Aurelian însă e un om, al căruĭ tact şi capacitate politică i-aŭ fost recunoscute pînă şi de conservatorĭ, e omul modern, democrat, iubit de adevăraţiĭ liberalĭ şi simpatic ţăreĭ. In sfîrşit, d. Aurelian a salvat partidul din primejdia în care il adusese „veneratul" săŭ şef.

Şi dacă e aşa, atuncĭ nu trebue să te revelte purtarea Ocultiştilor carĭ, fără a tăgădui prostiile şefuluĭ, nicĭ meritele d-luĭ Aurelian, bîlbîesc cu o încăpăţînare idioată: „Păĭ, şeful partiduluĭ trebue să fie şi şeful guvernuluĭ..."

Păĭ dacă şeful partiduluĭ trebue să fie şi şef al cabinetuluĭ şi dacă şeful cabinetuluĭ e recunoscut ca om capabil; iar cel al partiduluĭ ca incapabil, atuncĭ nu vă trăzneşte prin cap ce trebue să faceţĭ?

Trimeteţĭ „în viaţă privată" pe şeful partiduluĭ şi s'a încheiat socoteala.

A, dar ştim noĭ carĭ-s motivele ce vă fac să nu vă gîndiţĭ la o asemenea soluţie şi carĭ vă vor face să perzistaţĭ în încăpăţînarea voastră şi de aceea n'am aprobat de loc limbuţia d-luĭ Aurelian cînd cu vestita demisie a omuluĭ de 64 de anĭ.

D. Aurelian trebuia să se gîndească atuncĭ la vechiul şi bătrînescul proverb: „Pe cine nu laşĭ să moară, nu te lasă să trăeştĭ."

Fix.

DUMINECA 9 MARTIE

La orele 2 p. m.

Tovarăşul nostru V. G. MORTUN

va ţine în **SALA HUGO**

CONFERINŢA FILELENICA

despre

Cestiunea Orientala

în folosul victimelor din Creta

POLITICA RUSIEI

Făţărnicia moscovită. — Rusia şi Bosforul.

Nicĭ o dată maĭ mult de cît acuma n'a fost Rusiea prinsă cu ocaua mică, nicĭ o dată politica eĭ nu s'a dat pe faţă maĭ în toată grozăvenia. Nu e nicĭ un stat a căruĭ diplomaţie să nu umble cu tragerĭ pe sfoară, dar Rusia întrece tot ce s'a făcut în această privinţă. Diplomaţiĭ ruşĭ se cred maĭ pe sus de cele maĭ elementare principiĭ de morală, întrebuinţează toate mijloacele, întocmaĭ ca şi ezuiţiĭ. Pentru dînşiĭ mituirea, amăgirea, îndemnurile la răscoale, atentatele de tot felul, asasinatele cele maĭ monstruoase pînă la cele maĭ murdare vînzărĭ de trup şi de conştiinţă, sînt bine-venite.

Neruşinarea diplomaţieĭ moscovite s'o judece orĭ-cine de pe faptul că din apărătoarea creştinilor apăsaţĭ de bandiţiĭ de la cîrma Turcieĭ s'a făcut acuma apărătoarea călăuluĭ creştinilor şi chiar călăul Turcilor tinerĭ, apărătorul sultanuluĭ sîngeros, căruia îĭ zice Abdul-Hamid.

Rusia şi Bosforul

Nowoie Vremea arată acuma lămurit, ceea ce noĭ am spus de mult: Rusia îşĭ caută de interesele sale, *vrea să aibă Bosforul în mînă, ca să nu poată fi turburată de flote străine în lacul rusesc ce se chiamă Marea Neagră.*

Rusia oficială are neruşinarea de a ne declara, prin ziarele cenzurate de dînsa, *că nu vrea să facă din Romînia, Bulgaria şi Serbia gubernii ruseştĭ*, ca şi cum noĭ am fi orbĭ şi surzĭ orĭ uĭtucĭ şi n'am şti ce-a făcut, ce face şi ce are de gînd să facă în aceste părţĭ! Ca şi cum noĭ n'am şti ce înseamnă Marea Neagră prefăcută în lac rusesc!

Rusia şi Grecia

Purtarea neomenoasă faţă cu Armeniĭ, Cretaniĭ şi Greciĭ, *ne face plăcere spunînd*, va surpa influenţa Rusieĭ la toate popoarele creştine Ortodoxe din Răsăritul Europeĭ şi din Turcia asiatică. Va cădea masca făţarnică de iubire creştinească şi *se va arăta că Rusia sub vorbe evlavioase, ascunde apărarea intereselor sale comerciale, etc.*

Ne vom face datoria noĭ social-democraţiĭ din aceste părţĭ a dovedi cu faptele Rusieĭ, că în vorbele agenţilor eĭ e viclenie, minciună şi vînzare.

Rusia lucrează acuma singură la ruinarea vazeĭ mincinoase ce-şĭ cîştigase. Cu atîta maĭ bine. Mulţumim!

Virtus.

Demisiunea d-lor Stoicescu şi Cantacuzino

După cum am anunţat, d-niĭ Stoicescu şi Cantacuzino şi-aŭ dat demisiunea din ministeriile ce ocupaŭ. De şi nicĭ în şedinţa de erĭ a Camereĭ nicĭ în aceia a Senatuluĭ aceste demisiunĭ nu s'aŭ comunicat, fiind-că Sturdziştiĭ aŭ început nouĭ tratărĭ cu d-nul Aurelian, totuşĭ credem a şti că ele vor rămînea definitive.

Sub ast-fel de condiţiunĭ, se impune ca să ne întrebăm: ce pierde d-nul Aurelian şi ce cîştigă ţara în urma plecăreĭ d-luĭ Stoicescu de la ministerul de externe, şi a d-luĭ Cantacuzino de la ministerul de finanţe.

D-nul Stoicescu, ca ministru de externe, nu s'a ilustrat prin nemic, de cît doară prin vestitul comunicat al instituireĭ unuĭ mitropolit romîn în Macedonia, instituire din care s'a ales apoĭ că mitropolitul nu era romîn cĭ grec, şi că nicĭ acest mitropolit grec n'a fost confirmat de Poartă. La acest act de înaltă politică se mărgineşte toată activitatea d-luĭ Stoicescu, ca ministru de externe Şi notăm că nu vroim să cercetăm viaţa privată a d-luĭ Stoicescu, care s'a compromis vînă şi faţă de d-nul Fonton, ambasadorul [illegible]lesc.

Cît priveşte pe d-nul Cantacuzino, — ştim cine l'a bănuit că ar fi un mare financiar. D-sa a căutat în tot-d'a-una să realizeze economiĭ, aparente bine înţeles, pentru ca să poată arunca praf în ochiĭ ţăreĭ şi aĭ reprezentanţilor eĭ. Rupea din activul unuĭ articol budgetar, pentru a adăoga la activul celuĭ l'alt, şi aşa maĭ departe. In această anarchie budgetară şi financiară, d-nul Cantacuzino se scălda satisfăcut şi arunca în dreapta şi în stînga cu economiĭ imposibile.

Aşa fiind lucrurile, fără îndoială că prin plecarea d-lor Stoicescu şi Cantacuzino, cabinetul Aurelian nu pierde nemic. Ţara însă cîştigă, căcĭ locurile rămase vacante vor putea fi ocupate de oamenĭ maĭ capabilĭ, maĭ integrĭ.

Mercur.

DE-ALE INSTRUCTIUNEI

Aproape jumătate din catedrele şcoalelor secundare sînt ocupate, nu de un an saŭ doĭ, cĭ de 5—10 anĭ de suplinitorĭ. Ba pe alocurea sînt suplinitorĭ aproape de 30 de anĭ în slujbă. Vor trebui să fie scoşĭ la pensie!...

Toţĭ miniştriĭ carĭ s'aŭ perindat sub toate guvernele pe la ministerul de culte, atît d. Sturdza, cît şi d-niĭ Tache Ionescu şi Poni n'aŭ luat aproape nicĭ o măsură în contra acestuĭ adevărat flagel, atît de dăunător instrucţiuneĭ publice.

Recunoaştem şi noĭ că a fost o nevoie, ca mare parte din profesoriĭ vechĭ, carĭ fuseseră recrutaţĭ în vremurile critice fără ca să li se prea cerceteze capacitatea şi instrucţia, să fie înlocuiţĭ prin profesorĭ tinerĭ. Aceasta nu este un motiv ca să se perpetueze această stare de lucrurĭ, cînd nicĭ actualiĭ suplinitorĭ, protejaţĭ aĭ unora şi aĭ altora, nu sînt adesea cine ştie ce capacităţĭ.

Sînt şcolĭ secundare la care numaĭ un singur profesor e titular iar ceĭ-l'alţĭ suplinitorĭ!...

Capacitatea se constată în general prin concurs, — vorbim de concursurile în carĭ se preţueşte ştiinţa iar nu protecţiunea. Să se scoată decĭ în sfîrşit la concurs aceste catedre, şi să nu se maĭ perpetueze această stare de lucrurĭ nedreaptă şi periculoasă.

D. Mîrzescu a şi făcut un început.

Ar trebui însă să ia o atitudine maĭ energică şi să nu se oprească la început. Tot aşa ar trebui să se publice de pe acuma concursul pentru catedrele aĭ căror titularĭ, conform cu legea instrucţiuneĭ, aŭ fost trecuţĭ la pensie din oficiŭ de la I Aprilie a. c.

Destul cu favoritismul!

Neagoe.

EVOLUŢIE ŞI REVOLUŢIE

(Conferinţa d-luĭ **C. Dumitrescu-Iaşĭ** *ţinută la Ateneŭ, Joĭ 6 Martie)*

Universul, cu totalitatea fenomenelor luĭ fizice şi chimice, prezintă aspectul unuĭ imens dinamism, a uneĭ mişcărĭ necontenite şi eterne. Corpurile cereştĭ sînt într'o continuă mişcare, învîrtindu-se în jurul axeĭ lor, saŭ în jurul altor corpurĭ carĭ le atrag, şi această mişcare se face după anume legĭ. Acelaşĭ fenomen care se petrece în mare, în spaţiul nemărgenit, se petrece maĭ în mic, dar după aceleaşĭ legĭ naturale şi universale, legea mişcăreĭ şi legea echilibruluĭ, pe neînsemnata noastră planetă, pămîntul. Chiar acolo unde-ĭ echilibru, liniştea e numaĭ aparentă, se petrece o continuă sforţare, un continuŭ conflict de forţe contrare şi egale, şi e de ajuns ca una singură din aceste forţe să-şĭ modifice puterea saŭ sensul acţiuneĭ, pentru ca echilibrul, liniştea aparentă, să se nemicească. Aceasta cu privire la corpurile anorganice.

Dar pe acest pămînt, în afară de fiinţa luĭ anorganică există încă o sumă de fenomene carĭ constitue ceea-ce numim viaţă. Semnul vieţeĭ, pornind de la cea maĭ simplă formă organică, prima celulă protoplazmică, e iritabilitatea. Viaţa e o continuă luptă pentru menţinerea echilibruluĭ organic contra a o sumă de forţe carĭ tind a-l dezagrega; e una din formele mecanice sub carĭ se prezintă întregul cozm. Forma specifică a fiinţilor organice e viaţa nervoasă, care le menţ[illegible] într'o continuă iritabilitate saŭ dis[illegible] spre iritare. Aceasta e ceea-ce [illegible] viaţă sufletească. Intre viaţa prin [illegible] ternă a individuluĭ şi mediul ex[illegible] continu conflict de forţe, o continuă lup[illegible]. In primul loc viaţa e legată de lumina şi de căldura soareluĭ, în al doilea loc de pămînt şi apoĭ de natura vie animalică.

In afară de lupta cu animalele, carĭ servă la întreţinerea individuluĭ, omul, acest animal superior, maĭ duce o luptă cu semeniĭ săĭ. Dacă în aceste lupte insul ar fi fost singur, poate că de mult s'ar fi distrus neamul omenesc. Nevoile lupteĭ pentru traiŭ aŭ silit pe oamenĭ de la început să formeze grupărĭ, agregate sociale, după cum un corp însuşĭ e un agregat de celule.

Toate fenomenele acestea sînt rezultanta aceloraşĭ legĭ universale: e vorba tot de desfăşurare şi de conflict de forţe, tot de legile echilibruluĭ şi mişcăreĭ. Fenomenele sufleteştĭ însăşĭ: gîndirea, simţirea, voinţa, carĭ după explicarea fantazistă şi metafizică ar fi nişte entităţĭ abstracte, nişte imboldirĭ interne în afară de materie, se reduc, din punctul de vedere ştiinţific, tot la o simplă mişcare a materieĭ.

In ciocnirea dintre indivizĭ, se formează, tot după aceleaşĭ legĭ universale, agregate pe carĭ le numim societăţĭ. O societate, ca şi un organizm, nu se poate concepe de cît prin echilibrarea părţilor viĭ, componentelor sale. Dacă agregatul social nu e de cît una din formele de manifestare ale mişcăreĭ, naşte întrebarea dacă poate exista un continu echilibru saŭ o continuă mişcare.

Orĭ-ce forţă se manifestă în luptă. Creşterea cantităţeĭ de energie se face tocmaĭ printr'o continuă încordare. In societăţile în carĭ această încordare nu există, cum e de pildă pînă la un punct la poporul chinez, viaţa însă-şĭ a popoarelor e ameninţată. Nu putem să concepem viaţa de cît ca o luptă continuă, ca un proces de agregărĭ şi dezagregărĭ necontenite. Echilibru vecînic nu există.

La popoarele culte europene, în virtutea uneĭ echilibrărĭ de moment, se stabilesc unele forme de organizaţie socială. Imediat vin entuziaştiĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin interesaţĭ, aĭ timpuluĭ, spre a repeta formula: «Aceasta e o formă vecînică!». Totuşĭ, această reformă stabilită devine ea însăşĭ un element de discordie, cînd prin continuă mişcare, prin continuă luptă cu mediul, se nasc nevoĭ şi instituţiunĭ noĭ, pentru care forma veche e prea neîmpăcătoare.

Dacă unele straturĭ sociale se găsesc foarte bine în nişte anume forme ale societăţeĭ, e tot atît de firesc ca alte straturĭ sociale să nu fie mulţămite şi să voiască schimbarea acestor forme. De aicĭ fatal trebue să nască conflicte între aceste straturĭ, conflicte carĭ sînt pricina necontenitelor transformărĭ sociale, a necontenitelor revoluţiunĭ a căror serie constitue ceea ce numim evoluţie. Aşa că, în loc de a ne speria de cuvîntul *revoluţie*, ar trebui maĭ bine să ne deprindem cu el. Orĭ-ce transformare socială

fie lentă saŭ violentă, e o revoluţie. Iea nu se produce de cît atuncĭ cînd o forţă socială care a fost inferioară, devine superioară. Că revoluţiile pot să fie maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ, aceasta e o simplă chestie de cantitate.

După cum avem în lumea anorganică forţe fizice, după cum în lumea organică avem pe lîngă forţele fizice, phisice tot aşa în viaţa socială, în diversele forme ale societăţilor omeneştĭ, avem ceea ce se numeşte *forţe sociale*. După cum din punctul de vedere al conştiinţeĭ individuale orĭ-ce acţiune exterioară a insuluĭ e produsul uneĭ năzuinţĭ, a uneĭ îmboldirĭ, a uneĭ descărcărĭ nervoase interne, tot aşa din punctul de vedere al conştiinţeĭ sociale, orĭ-ce descărcare exterioară e produsul unor *năzuinţĭ sociale*. Si într'un caz şi în altul, năzuinţa precedă actul extern. In fie-ce creer există o cantitate de forţă, gata de a se descărca, şi în totalitatea creerilor indivizilor carĭ compun un agregaţ social, există o cantitate de forţă sociată gata de a se descărca într'o direcţie anumită, cînd condiţiile mediuluĭ vor fi prielnice acesteĭ descărcărĭ.

Dar faţă cu orĭ-ce tendinţă de lucrare există o tendinţă de oprire. Să ne închipuim un muncitor, harnic şi cinstit, cu o familie numeroasă, care nu găseşte de lucru — ceea ce nu tocmaĭ rare-orĭ se întîmplă. — Afară de foamea luĭ proprie, el sufere şi din pricina foameĭ copiilor, şi adesea-orĭ suferinţele altora sînt un îmbold maĭ mare pentru individ de cît suferinţa sa.

Din însumarea năzăuinţeĭ de a-şĭ satisface foamea sa şi a năzuinţeĭ de a satisface foamea copiilor, naşte o năzuinţă maĭ puternică spre satisfacere. Dacă acest muncitor va trece pe lîngă o brutărie, fatal, dacă nu va vrea să moară de foame el şi familia luĭ, îşĭ va însuşi una saŭ maĭ multe pîinĭ — ceea ce se întîmplă foarte des în timpul marilor mişcărĭ populare.

Faţă cu această năzuinţă de însuşire, există şi alte tendinţĭ de oprire (legea socială «nu te atinge de lucrul altuia», tradiţia, teama de voinţa supremă, depedepsirea păcatuluĭ şi în sfîrşit teama de întregul organism social judecătoresc şi executiv) carĭ dacă vor fi maĭ puternice vor înnăbuşi năzuinţa individuluĭ. Rezultatul acestor două forţe contrare, împrejurările carĭ vor face maĭ puternice pe una saŭ pe cealaltă dintrînsele «va determina acţiunea muncitoruluĭ nostru. Aşa că orĭ ce acţiune a noastră e nu numaĭ rezultanta îmboldireĭ interne, dar şi a o sumă de alte forţe străine, întipărite în mintea noastră prin educaţia timpuluĭ.

De cîte orĭ te aştepţĭ la o transformare socială, trebue să te aştepţĭ la ivirea uneĭ ideĭ nouă şi la zdrobirea uneĭ ideĭ vechĭ. O mulţime de factorĭ externĭ contribue la această ivire pe de o parte şi zdrobirea pe de altă parte.

Prin influenţa transformărilor economice din decursul timpurilor saŭ de la popoarele moderne se naşte în mintea ta ideea că nu e drept ca o minoritate de indivizĭ să aibă în stăpînirea sa întreaga avuţie a societăţeĭ, şi convingerea că [illegible] această stare va continua, ace[illegible] dacă [illegible] merge către un dezastru si[illegible] societate [illegible] închipui că în [illegible] [illegible]gur. Işi poate [illegible] timpurĭ de foamete, [illegible] cu grîne ale bogaţilor vor [illegible] neatinse ?

[illegible]tatul însuşi, în interesul existenţeĭ sale va sili pe capitaliştĭ să dea celor în lipsă o parte din bunurile lor. E natural ca într'un asemenea caz elementele carĭ suferă să ţipe, iar elementele îndestulate să se opună la cererile lor.

Să presupunem o ţară oare-care unde avuţia socială e distribuită în părţĭ neegale. La un moment dat, prin contactul cu alte popoare, o idee nouă vine de la acestea: că o aşa stare de lucrurĭ e nedreaptă. Ideea prinde rădăcinĭ întîĭ în mintea cîtor-va. Convingerea despre dreptatea acesteĭ ideĭ ţine pe individ într'o continuă stare pasională comunicativă. Ideea nouă se comunică la alţiĭ, molipsirea se întîmpla în cercurĭ din ce în ce maĭ largĭ.

Atuncĭ, ceĭ carĭ maĭ înainte susţineaŭ că „actuala stare e eternă" îşĭ schimbă clişeul în: «apoĭ nevoile acestea există numaĭ în alte state, iar nu în ţara noastră» Dar pe cînd uniĭ continuă a susţine că acestea sînt «ideĭ rătăcite în capete bolnave», alţĭ protivnicĭ, găsesc că e un grăunte de adevăr în aceste afirmaţiunĭ. Totuşĭ, pe cît timp ideea nu-ĭ încă destul de puternică, îĭ auzĭ zicînd: «Bine, o dreptate există, dar toate trebue să se facă pe cale evoluţionistă; nu vă grăbiţĭ decĭ, aşteptaţĭ ca evoluţiunea să-şĭ facă lucrarea sa în liniişte; idealul vostru se va realiza, dar... în veacurile viitoare».

Din momentul ce o idee nouă a prins rădăcinĭ în mintea cîtor-va oamenĭ dintr'o societate dată, aceasta însemnează că în acea organizaţiune socială sînt cauze, sînt factorĭ carĭ fac terenul favorabil acesteĭ ideĭ. Dacă ideea nu va corespunde cu starea societăţeĭ, ea nu va prinde rădăcinĭ. De regulă primirea ideeĭ se face în mintea a doĭ treĭ indivizĭ maĭ întîĭ.

In capul lor se întîmplă atuncĭ un conflict între ideile vechĭ şi ideile nouă, conflict care constitue o adevărată ohamă intelectuală. Dacă aĭ izbutit să învingĭ acest conflict ohamatic, această învingere constitue convingerea; căldura, entuziasmul ce-ţĭ dă această convingere te pune în starea pasională, comunicativă despre care am vorbit. Ast-fel se face propaganda de ideĭ.

O idee nouă ca să se poată realiza, trebue să satisfacă din toate punctele de vedere nevoile uneĭ societăţĭ date. Privită maĭ întîiŭ drept o utopie generoasă, ideea nouă devine un ferment, care începe să dezagregeze elementele stabilite în mintea care a primit-o. Şi chiar dacă această idee nu-ĭ biruitoare, ea slăbeşte mult ţesătura de gîndirĭ anterioară. La un moment dat, ea poate deveni aşa de puternică, nedreptatea socială răsare atît de grozavă, în cît nu se maĭ aleg mijloacele de luptă. Dacă numaĭ o minoritate împărtăşeşte ideea nouă, ea poate alege calea conspiraţiilor, cum se întîmplă în genere în Rusia. Dacă lîngă această minoritate se află o majoritate pe care ideile nouă o intereseaza, atuncĭ se poate întîmpla revoluţie generală. Dar pentru aceasta trebue ca ideea nouă să se potrivească cu o nevoe socială dată, cu o năzuinţă puternică, cum e de exemplu năzuinţa ţăranuluĭ de a dobîndi pămînt. Prima revoluţie şi cea maĭ puternică s'a întîmplat în ţara noastră acum 50 anĭ, prin emanciparea clăcaşilor.

O a doua revoluţie s'a făcut prin împroprietărirea ţăranilor.

O alta prin vînzarea pămîntuluĭ în loturĭ la ţăranĭ. Aceste fapte aŭ fost determinate de curente puternice, carĭ nu puteaŭ prinde, dacă nu remediaŭ o nevoe reală socială.

Pe cînd minoritatea de utopiştĭ — utopiştĭ visătorĭ, carĭ umblă cu soluţiĭ fantaziste, saŭ utopiştĭ cugetătorĭ, carĭ sînt adevăraţiĭ iniţiatorĭ aĭ orĭ-căreĭ mişcărĭ nouă — privesc chestiunile din toate punctele de vedere, marea masă e unilaterală: ea nu se gîndeşte de cît doar la ceea-ce o doare. Şi cînd minoritatea privilegiată se încăpăţînează în a nu acorda nicĭ o reformă de bună-voe, atuncĭ masa se răscoală, atuncĭ se întîmplă acele *jacherii*, acele zguduirĭ violente a formelor sociale.

Cînd cugetarea unilaterală a minorităţeĭ reformatoare se potriveşte cu cugetarea unilaterală a majorităţilor, atuncĭ se întîmplă revoluţiunĭ ca revoluţiunea cea mare de la sfîrşitul veaculuĭ trecut. Aceste revoluţiunĭ, corespund cu nişte adîncĭ nevoĭ sociale.

Cine voeşte ca mişcările sociale să nu fie violente, trebue să studieze cu multă sîrguinţă ştiinţa socială, spre a-şĭ da bine seamă de legile după carĭ se produc fenomenele sociale şi spre a şti cum să regularizeze un curent social.

Dacă virtutea masselor e răbdarea, după cum se zice, virtutea păturilor diriguitoare trebuie să fie buna cumpănire.

C. Z. B.

Legalitatea la sate

[Coresp. specială a ziaruluĭ „Lumea Nouă")

S'a constatat pînă acuma în de ajuns că legile pentru ţăraniĭ, cînd e vorba de îndeplinit ordine şi datorĭ, apoĭ nu numaĭ că se aplică în toată rigoarea, dar chiar se abuzează de dînsele. Cînd e vorba însă de drepturĭ, atuncĭ s'a schimba crîngul, ele rămîn numaĭ scrise pe hîrtie, literă moartă: Să dăm un exemplu din o mie:

In jud. Iaşĭ este o comună compusă din 7 sate, şi anume: Rădeniĭ, Păuleniĭ, Căueştiĭ, Roşcaniĭ, Eduţiĭ, Găureniĭ şi Borşa. Primăria acesteĭ comunĭ era în Rădenĭ, un sat răzăşesc superior tuturor celor lalte, în toate privinţele, căcĭ, minune mare, 85°/₀ din locuitoriĭ acestuĭ sat sunt cu ştiinţă de carte, şi cu toate că în listele electorale nu sînt trecuţĭ toţĭ ceĭ ce aŭ drepturĭ, totuşĭ, sunt maĭ mulţĭ alegătorĭ direcţĭ în acest sat de cîţĭ sunt [illegible] în toate cele 6, luate la un loc. Apoĭ tot de aicĭ se recrutează toţĭ funcţionariĭ administrativĭ aĭ acesteĭ comunĭ.

Din nefericire însă în Roşcanĭ este ca arendaş al maĭ multor moşiĭ d. Toma Cristea. Colectivist de baştimă. Socotind, d-sa, văzu că maĭ bine 'ĭ ar venĭ la socoteală să fie primăria în satul d-sale, căcĭ atuncĭ ar explota cu maĭ multă înlesnire pe ţăranĭ. Spre ajungerea scopuluĭ seŭ, stărue pe lîngă d. Sub-Prefect de atuncĭ N. Andreĭ, căpitan în retragere, ca să-ĭ satisfacă dorinţa. Acesta cade de acord cu arendaş şi 'ĭ făgădueşte că va face tot posibilul.

Locuitoriĭ comuneĭ află despre cele ce se pun la cale şi trimit o delegaţie la Sub-Prefect spre a protesta. Acesta găseşte de cuviinţă să bată în retragere şi amăgeşte pe oamenĭ să se linişteasca, că el nicĭ n'a gîndit la aşa ceva; pe de altă parte ordoană notaruluĭ Munteanu ca să înpacheteze totul şi să se pregătească de mutare.

Oameniĭ iarăşĭ protestează. Atuncĭ Sub-Prefectul întoarce foaia şi convocă consiliul comunal ca să decidă. Consiliul cu majoritate de voturĭ hotărăşte ca primăria să rămîe în Rădenĭ. Văzînd sub-Prefectul că nu reuşeşte pe cale legală, se hotărăşte a şi bate joc de lege şi dă fuga la Şub-Prefectură, să pune în mare ţinută cu cu pampon, cu cisme cu pintenĭ, ca la paradă, şi în fruntea jandarmilor călăraşilor şi a miliţenilor pleacă la Rădenĭ, ca să ea cu asalt primăria, spre a o transporta la Roşcanĭ. Soseşte la 4 Mart. 96 în sat călare pe cal, cu sábia sçoasă, cu o falcă în cer şi cu una în pămînt, şi începe a sbera la oamenĭ ca să le dea primăria, că de nu vaĭ de capul lor, înfundă puşcăria cu eĭ.

Oamenĭ se înpotrivesc, Iel sbiară le eĭ ameninţîndu-ĭ; în sfîrşit oameniĭ începură a se misca serios şi cît pe ce era s'o ia la sănătoasă bravul căpitan, noroc că locuitoriĭ ţăraniĭ pin Grăulenĭ erau la cîmp căcĭ alt-fel ar fi fost rău de tot de capul luĭ Moş Teacă.

Din fericire nu s'a întîmplat aşa ceva de oare-ce la Rădenĭ au străbătut (de şi cam slab) poveţele pacinice ale socialismuluĭ.

De şi în circomscripţie e prevăzută ca reşedinţa comuneĭ cot. Rădenĭ, de şi majoritatea consiliuluĭ comunal a hotărît ca primăria să rămînă în Rădenĭ, de şi interesele autorităţilor cît şi a majorităţeĭ locuitorilor din comună sunt ca să rămînă în Rădenĭ, văzînd însă aprinderea subprefectuluĭ şi temîndu-se de o nenorocire, un tovarăş de al nostru roagă pe locuitor ca să fie pacinicĭ şi să ea sub-Prefectul primăria, rămînd ca pe urmă să protesteze la Prefect şi la Ministru, crezînd că dreptate va face desigur de către ceĭ maĭ marĭ, dacă ceĭ maĭ micĭ o batjocoresc. Dar speranţa fu zadarnică căcĭ în deşert aŭ protestat atît la Prefect cît şi la ministru, pe atuncĭ d. Anastase Stolojan, care 'ĭ-aŭ tiimis de la Ana la Caiafa, aşa că cerea de a li se face dreptate nu le a fost nicĭ pînă acuma satisfăcută.

Iată cum se respectă legile la sate, şi ce pricinĭ înping pe ţăranĭ la răsvrătire.

SANITARE

Starea sanitara a populatiunei

Monitorul Oficial, cu data de 8 Martie, publică o circulară a d-luĭ ministru de interne, privitoare la „reauă stare în care se găseşte sănătatea populaţiuneĭ prin oraşe şi maĭ cu seamă la sate."

In această circulară se arată oficial — ceea-ce noĭ de atîtea orĭ am arătat, — anume, că uniĭ dintre mediciĭ primarĭ „neglijează a da tot concursul necesar în ce priveşte higiena publică şi poliţia sanitară în judeţe şi ca „cea maĭ mare parte din mediciĭ de plăşĭ, sînt departe de a şĭ înţelege misiunea."

Urmarea acesteĭ neglijenţe şi nepriceperĭ, este că „variola, angina difterică, scarlatina, disenteria epidemică, febra tifoidă, gastro enterita copiilor, etc., seceră mereŭ şi cu aceiaşĭ intensitate prin satele şi oraşele ţăreĭ."

Avînd acestea în vedere şi ştiind că, dacă nu în general şi în tot-d'a-una, dar în parte şi foarte adesea reaua stare sanitară a populaţiuneĭ, se datoreşte personaluluĭ medical, nu putem de cît să-l felicităm pe d. Lascar cînd zice: „Sînt foarte decis să iaŭ toate măsurile pe carĭ legea mi le pune la dispoziţie, pentru a face ca funcţionariĭ serviciuluĭ sanitar al ţăreĭ să-şĭ îndeplinească cu stricteţă însărcinările."

Nu maĭ puţin însă, ne simţim datorĭ a pune în vederea d-luĭ Lascar, că personalul nostru medical plătit de stat e cu totul insuficient, şi că de multe orĭ cel maĭ conştiincios medic de plasă se vede pus în neputinţă de a face faţă tuturor îndatoririlor.

In colo, circulara d-luĭ Lascar merită toată lauda şi mică şi neînsemnată în aparenţă, ea are o mare însemnătate, căcĭ tinde a pune stavilă degenerăreĭ şi decădereĭ populaţiuneĭ noastre.

Medic.

SERATELE NOASTRE

Succesul seratelor noastre merge crescînd din ce în ce şi tipografia pentru care e destinat produsul acestor admirabile petrecerĭ ia din ce în ce trup.

Cu drept cuvînt se vor putea mîndri [illegible] gazeta lor tipărită, în tipografia ridicată prin zelul şi stăruinţa lor.

Ce mulţumit trebue să fie fie-care muncitor, care cu un foarte modest sacrificiŭ ajută la o operă folositoare socialismuluĭ, petrecînd în acelaşĭ timp o seară admirabilă; căcĭ toţĭ carĭ aŭ fost la seratele precedente sînt unanimĭ în a recunoaşte că aŭ petrecut minunat.

Pentru a patra serată, care va avea loc Duminică 9 Martie, comitetul organizator a luat toate măsurile pentru a face ca petrecerea familiară să devie o adevărată serbare. O mulţime de surprize se rezervă.

De sigur că succesul celeĭ de a patra serate nu va fi maĭ mic ca al celor-l'alte.

CONVOCARE

Toţĭ membriĭ Clubuluĭ social-democrat din Iaşĭ, sînt cu stăruinţă rugaţĭ de a veni la întrunirea generală, ce va avea loc Duminecă 9 cr. la orele 2 p. m. in localul din str. Fătu No. 1, cînd urmează a se discuta maĭ multe chestiunĭ privitoare la Congresul social-democrat.

Gh. Petrovici.

Partidul social-democrat al Muncitorilor din România

Către organizatiile afiliate la Partid

La 15 Aprilie a. c. se va ţine în Bucureştĭ *al IV-lea Congres* al social-democraţieĭ din ţară

Conform hotărîrilor Congresuluĭ trecut trebuind ca la Congresul din anul acesta să se facă de către Consiliul General un rapot despre starea morală şi materială a Partiduluĭ, invităm pe toate Cluburile de muncitorĭ din întreaga ţară şi pe organizaţiile afiliate la Partid să ne trimită o dare de seamă despre mersul organizaţieĭ respective. In această dare de seamă se vor specifica următoarele puncte:

a) Istoricul Clubuluĭ saŭ al organizaţieĭ respective, de la întemeerea sa pînă azĭ, inzistînd maĭ ales asupra intervaluluĭ dintre al III-lea şi al IV-lea Congres.

b) Cîţĭ membri sînt înscrişĭ în organizaţie cîţĭ sînt în curent cu cotizaţiea, şi cîţĭ au cărţĭ de membru pe anul 1896–97.

c) Numele şi adresele membrilor comitetuluĭ executiv, secretaruluĭ şi casieruluĭ.

d) Care este activitatea organizatieĭ în ceea ce priveşte propaganda socialistă, respîndirea ziaruluĭ „Lumea Nouă" şi a broşurilor, întrunirile, organizărild pe brese, etc.

e). Veniturile şi cheltuielile Clubuluĭ.

f) Şi alte chestiunĭ de interes maĭ mult saŭ maĭ puţin local.

Dările de seamă se vor trimite secretaruluĭ Consiliuluĭ General, la redacţiea „Lumea Nouă" pînă cel mult la 15 Martie, spre a avea timp să facem raportul, care, conform hotărîreĭ comgresuluĭ trecut, va trebui să fie tipărit şi împărţit tuturor organizaţiilor afiliate cu cel puţin 5 zile înainte de Congres.

* * *

Numaĭ organizaţiile afiliate la Partid vor putea fi reprezentate la Congres.

Numărul delegaţilor, fie-căreĭ organizaţiĭ se fixează de Consilul General după numărul de membriĭ in curent cu cotizaţiea şi carĭ au cartă de membru pe 1896—97.

Secretarul

INFORMAŢIUNI

INTRUNIREA MAJORITATILOR

Goanu sturdziştilor. — Intrunirea. — Declaraţiile d-luĭ Aurelian. — Atacul colectivist: Gogu Cantacuzino, Ferichide, Apostrofa, C. Nacu — D. C. Dumitrescu-Iaşĭ. — Incheere.

După cum am anunţat erĭ, aseară la orele 8 s'a ţinut o întrunire a majorităţilor la Senat.

Colectiviştiĭ alergaŭ în toate părţile ca să-şĭ aducă partizaniĭ *în speranţă că guvernul asediat din toate părţile va sfîrşi prin a declara că se retrage.*

Prin sălile Senatuluĭ, grupurile de colectiviştĭ discutaŭ cu aprindere.

* * *

Intrunirea a fost prezidată de către d. V. A. Urechiă.

Cel d'întîiŭ care a luat cuvîntul a fost primul-ministru.

D. *Aurelian* în mod foarte categoric a pus chestiunea pe faţă. A arătat cum partidul liberal era aproape compromis în ultimul timp. din care pricină trebuia să se retragă de la putere, că d. Sturdza a fost tocmaĭ cel care s'a opus la retragere şi i-a propus d-sale să formeze cabinetul; ba încă i-a impus această grea sarcină pe care nu vroia să 'şĭ-o ia.

Astă-zĭ însă, după ce a restabilit ordinea în ţară, după ce guvernul a căpătat încrederea ţăreĭ prin munca sa stăruitoare, de odată se vede împiedicat prin o mulţime de intrigĭ, carĭ nu pot de cît să împiedice opera de reforme pe carĭ guvernul ţine să le realizeze.

D. Sturdza ne-a dat cuvîntul săŭ că ne va sprijini în toată acţiunea, iar azĭ ne vedem asediaţĭ tocmaĭ de aceia de la care aşteptam concursul.

Trebue să ni se spună categoric dacă sînteţĭ dispuşĭ să ne lăsaţĭ să muncim, *şi aceasta e datoria şefuluĭ să o declar*; cît priveşte pe membri, majorităţilor *le voiŭ cere ca prin bile, să ne-o spună chiar mîine.*

Ne-am săturat de atîtea intrigĭ şi atîtea frămîntărĭ!..

* * *

D. *Cantacuzino* dă drept cauză a demisiuneĭ sale faptul că nu numaĭ în sînul partiduluĭ nu e înţelegere dar chiar şi în sînul cabinetuluĭ. Face elagiĭ d-luĭ Aurelian că înainte era de acord cu toţĭ miniştriĭ dar că acum ascultă de sfaturile d-luĭ Ceaur Aslan.

* * *

D. *Aurelian* protestează declarînd că n'are nicĭ un fel de relaţiĭ cu d. Aslan pe care îl cunoaşte de foarte puţin timp. Declară însă că în ce priveşte pe d. Fleva tot-d'a-una a avut simpatiĭ de oare-ce *are ideĭ foarte înaintate şi carĭ convin liberalismuluĭ modern.*

* * *

D. *Ferichide* atacă pe faţă guvernul şi spune că el nu maĭ poate reprezinta voinţa partiduluĭ de oare-ce nicĭ şeful partiduluĭ nu e în fruntea cabinetuluĭ şi s'aŭ retras şi fruntaşiĭ partiduluĭ. Spune că nu e nevoe de cerut vot de încredere, ci d. Aurelian să se împace definitiv cu d. Sturdza, şi să-ĭ primească toate sfaturile. Ast-fel guvernul trebue să se retragă.

D. *Perieţeanu-Buzău*: Cu alte cuvinte miniştriĭ să fie păpuşele d-luĭ Sturdza!

* * *

Maĭ vorbesc apoĭ: d. *Epurescu-Apostrofă* cerînd retragerea guvernuluĭ, în care scop îĭ *acordă 24 de ore*, — iar d-niĭ *Aristid Pascal* şi *Stolojan* sînt pentru concentrarea tuturor forţelor liberale pentru a da ţăreĭ un guvern trainic.

* * *

D. *Nacu* face apel la d. Cantacuzino să nu-şĭ retragă demisia, căcĭ ar face o copilărie.

— D. *Perieţeanu-Buzău*: Dar d. Sturdza a fost copil cînd şi-a retras demisia? (Ilaritate, rîsete).

* * *

La sfîrşit vorbeşte d. *C. Dumitrescu-Iaşĭ.*

D sa sprijină cabinetul Aurelian şi spune că are încrederea ţăreĭ şi lucrează în mod foarte inteligent. Crede că ar trebui să se sfîrşească cu neînţelegerile, iar d-niĭ Cantacuzino şi Stoicescu să reintre în cabinet.

* * *

Intrunirea s'a terminat la orele 12 fără să se ia vre o hotărîre.

La eşire colectiviştiĭ spuneaŭ în gura mare:

— *Lasă-i pe mîine. O să vedem noĭ! Ce se tot laudă eĭ cu mofturĭ că aŭ dizolvarea! N'aŭ nimic!...*

RASBOIUL GRECO-TURC

„Pester Lloyd" zice că nu corespund ideile oamenilor stat în privinţa pricinilor turburărilor din Creta, — carĭ ar fi dar datorate amesteculuĭ Grecieĭ — cu măsurile luate numaĭ contra Creteĭ. Trebuie silit regele George să cheme pe Vasos, alt-fel acesta nu va pleca din ordinul admiralilor.

De alt-fel Vasos s'a şi retras în Sfachia partea Creteĭ, care nicĭ o dată n'a fost în adevăr supusă Turcilor.

* * *

Ministrul de marină al Italieĭ *Brin* a explicat alegătorilor din Turin politica externă a Italieĭ în privinţa Creteĭ. Maĭ întîĭ a spus cum puterile aŭ luat locul Turcieĭ pentru a linişti insula şi cum sosirea oştilor greceştĭ a turburat din nou pacea! Acuma rămîne ca Grecia să recunoască autonomia Creteĭ şi maĭ pe urmă nimenĭ n'o va împedeca de-a se uni cu Grecia, cum s'a unit Rumelia cu Bulgaria.

* * *

Duşmănia Rusieĭ faţă cu Grecia se dă la iveală în următoarea declaraţie a luĭ Le Nord *„Marile puterĭ oprind pe Grecia de-a se arunca în aventurĭ, nu vor pacea în peninsula balcanică, dar şi mîntuirea Grecieĭ, care e dusă la peire de un guvern nesocotit. Dacă lăsa s'ar liber războiul între Turcia şi Grecia,* s'ar ajunge la o luptă de nimicire şi maĭ curînd ar fi Grecia nimicită cu totul de Turcĭ.

* * *

Retragerea luĭ Vasos în Sfachia o pun uniĭ la îndoială. Cu ce-or trăi Greciĭ în aceĭ munţĭ neroditorĭ?

* * *

Vasos ar fi arestat ca spion pe consulul Austriac Pindtner, care venise sa viziteze lagarul Grecesc.

* * *

Greciĭ aŭ luat Kissamos. Maĭ întîiŭ aŭ luat două forturĭ, apoĭ un detaşament de Europenĭ a luat sub pază pe Turcĭ şi i-a excortat la ţărm; iar Greciĭ şi insurgenţiĭ aŭ pus stăpînire pe oraş.

Toată Creta afară de cele cîte-va porturĭ, e în puterea luĭ Vasos.

* * *

Iată o parte din protestul deputaţilor socialiştĭ francezĭ contra politiceĭ guvernuluĭ contra Grecieĭ: *„Guvernul nu cutează să spuie pricina adevărată pentru care împing republica la luptă contra apăsaţilor.* **Alianţa cu Rusia e pricina.** Aceea-şĭ politică nenorocită ne-a dus la Kiel şi acuma ne face sprijinitoriĭ tiranieĭ orientale.

Ministrul instrucţiuneĭ publice a hotărît construcţiunea unuĭ noŭ local pentru şcoala nomală de institutorĭ din Bucureştĭ şi pentru şcoala profesională de fete No. 1.

De asemenea se va construi un noŭ local pentru externatul secundar.

Noul consiliu de comunal din Rîmnic-Sărat s'a într'unit şi a prestat jurămînt. D. Sava Gherghiceanu a fost ales primar cu unanimitate; alegerea ajutoruluĭ de primar a fost amînat pe mercurea viitoare.

Camera 2-a a curţeĭ de casaţie a început erĭ, Vinerĭ, cercetarea recursurilor fiscale contra hotărîrilor comisiunilor de apel din districte.

Numărul acestor recursurĭ e peste 500.

Consiliul de ministri a aprobat construcţiunea, a treĭ pontoane în santierele din T.-Severin, destinate porturilor Giurgiŭ, Corabia şi T.-Severin.

Mîine seară, la orele 8 şi jum., d. Ştefan C. Mihăilescu 'şĭ va desvolta conferinţa d-sale despre *Radiaţiunĭ şi interferenţele lor.* Intrarea liberă.

CRIZA MINISTERIALA

Criza continuă şi se crede că azĭ se va alege la un fel.

D. Aurelian care a avut erĭ o întrevedere cu Regele a luat o atitudine demna faţă de asalturile colectiviştilor carĭ vor cu orice preţ să-l răstoarne, saŭ să-l învingă.

Primul ministru, bizuit pe concursul Regeluĭ care i-a pus la dispoziţie decretul de dizolvare, va pune azĭ pe faţă chestiunea de încredere atît la Senat cît şi la Cameră.

* * *

D. Dimitrie Sturdza, marele intrigant neavînd curajul să dea piept cu d. Aurelian se eschivează de două zile.

Dînsul însă duce luptă în contra guvernuluĭ prin intermediul instrumentelor sale, prin d-niĭ Nacu, Pallade şi secătura de Djuvara care aleargă cu limba scoasă după un portofoliŭ ministerial.

* * *

Erĭ după amia-zi căpeteniile colectiviste aŭ ţiuut o întrunire intimă la clubul liberal.

D-niĭ Nacu şi Djuvara alergaŭ prin toate părţile ca găsească pe şeful lor.

Acesta însă, care trimesese la Senat veste că e bolnav, n'a fost găsit nicĭ acasă, nicĭ la credit şi nicĭ la Academie.

Ceĭ doĭ alergătorĭ colectiviştĭ l'aŭ căutat şi la Senat pe la orele 3.

* * *

In consfătuirea sturzistă s'a hotărît ca la întrunirea majorităţilor d-niĭ Cantacuzino, Ferichide şi Nacu să dea cărţile pe faţă şi **să ceară guvrenuluĭ să se retraga de la putere.**

* * *

Aseară d. Aurelian a avut o lungă intrevedere cu d. N. Fleva căruia i-a cerut sprijinul grupărei sale. D. Fleva a făgăduit că va sprijini din toate puterile pe d. Aurelian în lupta sturziştilor.

Se crede cu siguranţă în intrarea d-luĭ Fleva în cabinet şi în retragerea proiectuluĭ dn lege asupra patentelor.

* * *

D. E. Costinescu se află foarte greŭ bolnav; cu toate acestea la însănătoşire a declarat că consimte a intra în cabinet.

* * *

Maĭ mulţĭ senatori sturzişti, înţelegind că d. Aurelian are decretul de dizolvare şi tot sprijinul Regeluĭ, sînt hotărîţi a vota pentru guvern.

* * *

Am spus încă de erĭ că Voinţa *va publica o declaraţiune în privinţa crizeĭ izbucnită.*

Iată declaraţiunea Voinţeĭ.

D. ministru de finanţe, G. Cantacuzino, şi d ministru de externe, C. I. Stoicescu, aŭ demisionat.

* * *

Ştirile tendenţioase din *Dreptatea* ne forţează să eşim din rezerva noastră.

Nu din cauza legeĭ patentelor şi-a dat demisiunea d. ministru de finanţe, G. Csntacuzino. Altele sînt motivele acesteĭ demisiunĭ. Dovadă că nu legea patentelor e cauza demisiuneĭ, este faptul că d. ministru de externe, C. I. Stoicescu, a demisionat şi d-sa la cîte-va ore după d. ministru de finanţe.

* * *

In ce priveşte, însă, legea patentelor, care o repetăm, nu e pentru nimic în demisiunea acestor doĭ miniştri, d. G. Cantacuzino era de acord cu comitetul delegaţilor. Şi nicĭ nu putea fi alt-fel.

Actuala lege a patentelor ne maĭ corespunzînd întru nimic cu situaţiunea economică a ţăreĭ, o reformă se impunea. Proectul de lege a fost alcătuit cu cea maĭ mare îngrijire, după ce aŭ fost consultate camerile de comerciŭ şi s'a luat avizul oamenilor competenţi.

Vor sfîrşi prin a spune că, în proectul d-luĭ G. Cantacuzino, sporirile de taxe sînt maĭ scăzute de cît le cereaŭ Camerile de comerţ. Cu toate acestea, în comitetul delegaţilor, d. G. Cantacuzino maĭ propusese şi alte îndulcirĭ.

De altmintrelea, în guvern, în ce priveşte această lege, acordul era complect.

Trebue să spunem însă că tocmaĭ cauzele pe carĭ monitorul colectivist le tăgădueşte, aŭ dat loc la demisiunile celor doĭ miniştri colectivişti.

* * *

Colectiviştiĭ ţin necontenite întrunirĭ la d. Dimitrie Sturdza căruia i se comunică toate mişcările guvernuluĭ.

Fie-care ministru e urmărit de spionĭ de-aĭ clubuluĭ colectivist.

Accidentul de la gara R.-Sărat

In numărul nostru trecut am publicat că o doamnă cu numele Seva Mandel a fost călcată de tren în gara R.-Sărat, azĭ publicăm noĭ amănunte carĭ dovedesc că culpabilitatea e a şefuluĭ găreĭ R.-Sărat.

Trenul se opreşte în gară 8 minute în acea zi însă trenul s'a oprit numaĭ 2 minute şi a plecat fără să sune clopotul numaĭ maşina a fluerat.

Nenorocita femeie a sărit în vagonul poştal, însă aci a fost îmbrîncită şi de unde a căzut pe şinele vagonuluĭ.

Procurorul care a anchetat cazul, a făcut aspre mustrărĭ şefuluĭ găreĭ promiţînd că îl va de în judecată.

Familia nenorociteĭ femeĭ, va da în judecată direcţia C. F. R.

Nefericita victimă a acestuĭ dureros accident, e mumă a nouă copiĭ!...

S'a denunţat Parchetuluĭ că un individ anume Const. Rădulescu, dezertor din armată, a atras prin ademenirĭ pe o copilă, Rozalia Copiţa, în sala Sotir, şi a violat'o.

Individul a fost prins şi arestat.

Catre societaţile de muncitorĭ

Cercul de propagandă al studentilor social-democraţĭ înştiinţează pe societăţile de muncitorĭ din Capitală, că le pune la dispoziţie conferenţiarĭ, carĭ să vorbească în adunările ce societariĭ muncitorĭ vor hotărâ şi la sediul lor.

Muncitoriĭ socialiştĭ din diferitele bresle ar face bine să se pună în legătură cu colegiĭ lor.

Comitetul Cerculuĭ

LITERE-ARTE

Marţĭ 11 Martie se va reprezenta pentru prima oară la teatrul Naţional în beneficiul simpaticuluĭ artist I. Petrescu *Fundarea Romeĭ*, legendă istorică în 5 acte, în versurĭ de d. Constantin Mărculescu, muzica de d. Constantin Dimitrescu.

* * *

In curînd trupa franceză cu Baron şi Marcelle Lender, va da la teatrul Liric o serie de patru reprezentaţiunĭ de comedie franceză.

* * *

Mîine, Duminică, va avea loc la Ateneŭ al patrulea concert simfonic. Inceputul la două ore.

Ultime Informatiuni

CRIZA

In cercurile politice din Capitală, declaraţiunile făcute în întrunirea de aséră de către d. P. S. Aurelian, aŭ produs cea maĭ bună impresiune.

Toată lumea aprobă conduita primuluĭ-ministru şi dezaprobă pe intriganţiĭ sturdzişti, carĭ nu caută de cît să-şi facă locurĭ în cabinet.

In special d. Sturdza e blamat în tóte părţile şi zugrăvit ca politicianul cel maĭ stîngaciŭ.

* * *

Ceea-ce compromite şi maĭ mult pe sturzişti, e că printre comercianţiĭ nu numaĭ din Capitală, dar din întreaga ţară domneşte o mare fierbere din cauza proiectuluĭ de lege asupra patentelor care e opera d-luĭ Gogu Cantacuzino.

Din această cauză colectiviştiĭ şi-aŭ pierdut toată influenţa în faţa comercianţilor.

In acelaşĭ timp se zice că guvernul saŭ va înlătura proiectul de lege saŭ îl va modifica în mod radical.

* * *

Azi dimineaţă, sturziştiĭ aŭ ţinut o consfătuire şi aŭ hotărît să facă o propagandă dintre cele maĭ active la Cameră şi Senat în contra guvernuluĭ.

Se crede însă, că guvernul va eşi triumfător, iar colectiviştiĭ vor primi lovitura de graţie.

* * *

Dacă guvernul va obţine votul de încredere, d. Aurelian va lua interimatul externelor, iar d. M. Porumbaru interimatul finanţelor, pînă la complectarea cabinetuluĭ.

* * *

Tratările cu gruparea flevistă continuă.

Azi la orele 12, fleviştiĭ aŭ avut o nouă consfătuire în privinţa crizeĭ şi a propunerilor guvernuluĭ.

De alt-fel d. P.S. Aurelian nu s'a sfiit a declara pe faţă în întrunirea de la Senat, că d-sa are toate simpatiile pentru d. N. Fleva, ale căruĭ ideĭ le aprobă în totul, ceea-ce înseamnă că o apropiere între guvern şi gruparea flevistă se va face cît de curînd.

După cum se ştie, prietenul Tache Georgescu, fusese dat judecăţeĭ de către ex-prefectul poliţieĭ Capitaleĭ, d. Paul Stătescu, pe motivul că ar fi contravenit legeĭ poliţieneştĭ ? *manifestînd pe stradele capitaleĭ în ziua de 26 Septembrie, pentru serbarea secţieĭ de ajutor.*

Astă-zi, 8 Martie, prietenul Georgescu a fost citat la judecătorie ocoluluĭ 3, şi în urma uneĭ micĭ pledoăriĭ, judecătoral l'a achitat.

Vom reveni asupra acesteĭ cestiunĭ în numărul nostru de Lunĭ.

In seara de 6 Martie clubul Muncitorilor din Galaţĭ a dat un banchet în amintirea Comuneĭ din Paris. La acest banchet a luat parte la 40 de inşĭ şi aŭ vorbit prieteniĭ: Tăranu, Atanasiŭ, Dimitriŭ, Tenea, Andreiŭ Ionescu şi alţiĭ cu toţiĭ desluşind importanţa acesteĭ zile şi învăţămintele, ce putem trage din această mare mişcare muncitoare. Corul clubuluĭ a cîntat maĭ multe cîntece din repertoriul socialist, după banchet.

Liga femeilor din Iaşĭ a trimes o adresă de felicităre surorilor eĭ luptătoare din Anglia, pentru succesul obţinut în Corpurile legiuitoare, cu privire la emanciparea femeeĭ.

Dar corpurile noastre legiuitoare ţinea vor oare seamă de cele două puncte din lege, atacate de 500 de femeĭ?

Monitorul Oficial de azĭ publică o circulară a ministruluĭ de interne către prefecţiĭ din judeţe prin carĭ îĭ obligă să supravegheze maĭ de aproape activitatea personaluluĭ medical din negligenţa căruia starea sanitară a ţăreĭ e deplorabilă.

D. prefect Handoca şi-a dat demisiunea, care i-a fost primită.

D. Paul Stătescu, inspector administrativ, a fost însărcinat provizoriŭ cu prefectura de Prahova.

In noaptea de Joĭ spre Vinerĭ, a murit în mod subit la Craiova, colonelul Magheru. Inmormîntarea se va face azĭ.

D. Ioan Ştefănescu, funcţionar la C. F. R., s'a logodit cu d-ra Ecaterina Panaitescu din Galaţĭ.

Felicitările noastre.

Atragem atenţiunea d-luĭ Primar asupra femeeĭ Floarea Niţă de la judecătoria ocoluluĭ I, la care se petrec fel de fel de orgiĭ, şi care precupeţeşte fete minore.

Rugăm pe d. Primar a orîndui o anchetă şi a face să înceteze asemenea scandalurĭ.

Sturdziştiĭ aŭ dat ordin d-luĭ Tache Protopopescu, secretarul general al ministeruluĭ de finanţe şi directorul regieĭ tutunurilor, să-şĭ dea demisia din funcţiunile sale, ca semn de protestare contra guvernuluĭ.

Focul din Ploeşti

Din Ploeştĭ ni se telegrafiază:

In noaptea de Joĭ spre Vinerĭ a ars o casă, un grajd şi patru caĭ, aparţinînd d-luĭ Vasile Ranetti din strada Traian.

In casă se afla şi un bătrîn aproape orb, care fiind surprins de foc, n'a putut eşi din casă. Tocmaĭ tîrziŭ, pompieriĭ pătrunzînd în odaia bătrînuluĭ prin spargerea unuĭ zid, l'aŭ scos de acolo aproape asfixiat. Transportat fiind la spital, nefericitul orb a încetat din viaţă.

Focul s'a întins de la grajd, unde s'a produs prin neglijenţa unuĭ vizitiŭ beat, care după ce-şĭ aprinsese ţigara, a aruncat chibritul peste fîn.

Ministrul de răsboiŭ a trămis un noŭ ordin direcţiuneĭ Pirotecnieĭ armateĭ şi direcţiunilor pulberăriilor de la Lăculeţe şi Dudeştĭ să accelereze comandele făcute.

MOARTEA D-LUI AL. LAHOVARY

Ierĭ s'a celebrat în capela romînă din Paris un serviciŭ divin pentru decedatul Al. Lahovari.

Corpul defunctuluĭ a fos petrecut pînă la gară, cu onorurile militare, de oare-ce decedatul era cavaler al Legiuneĭ de onoare franceze. Cadavrul a pornit cu mica viteză, într'un vagon special, spre Bucureştĭ, unde va sosi Vinerĭ.

* * *

D-na Simona Lahovari, soţia defunctuluĭ, a şi pornit spre Bucureştĭ cu trenul Fulger.

Comitetul clubuluĭ conservator a numit o comisiune, care se va ocupa cu pregătirea funerariilor defunctuluĭ.

* * *

Inmormîntarea se va face Dumineca viitoare, pe cheltuiala statuluĭ.

Astă seară la Clubul Muncitorilor va vorbi prietenul Ioan Nădejde.

Toţi membriĭ comitetuluĭ cu inzistenţă sînt rugaţi ca să se întrunească în astă seară la Clubul Muncitorilor.

Comitetul executiv îĭ roagă, ca nicĭ unul să nu lipsească de la această şedinţă.

Răsboiul greco-turc

— prin fir telegrafic —

Constantinopol, 7 Martie.

Ştirea că s'a mobilizat miliţia corpuluĭ al 3-lea de armată e neadevărată. S'aŭ chemat numaĭ 8.000 de Mustehafizĭ din contigentul 1883 ca să umple lipsurile regimentelor de redifĭ şi pentru serviciul de tren.

Constantinopole, 7 Martie

Şase sute militari ruşi aŭ trecut prin Bosfor spre Creta.

Londra 7 Martie.

A fost discuţie în camera lorzilor, între marchizul Salisbury şi lordul Kimberley. Salisaury s'a arătat mirat că Kimberley vrea desfacerea Turcieĭ şi declară că nicĭ el n'ar fi contra, dacă puterile s'ar fi înţeles în privinţa împărţireĭ acesteia.

Acuma însă integritatea Turcieĭ e sub garanţiea puterilor şi e ciudat să atace astă integritate tocmaĭ acel stat care datoreşte ezistenţa sprijinuluĭ puterilor.

Kimberley a răspuns că democraţia nu aprobă asemenea politică.

Londra, 7 Martie

La Ildiz chioşc a fost un consiliŭ la care aŭ luat parte toţĭ oameniĭ maĭ fruntaşĭ aĭ Turcilor. S'a discutat despre planul de reforme al Sultanuluĭ (?!)

Atena, 7 Martie.

Regimentul principelui moştenitor a plecat în Tesalia prin Volo.

Canea, 7 Martie.

Flota greacă a părăsit Canea şi s'a retras la Citera.

A fost luptă crîncenă la Bethimn, între Turcĭ şi Grecĭ cu marĭ pierderĭ.

La 8 era să se proclame autonomia Creteĭ.

Turcia admite ca guvernatorul eĭ să nu fie supus controluluĭ Porţeĭ.

Larissa, 7 Martie

Consulii Turcieĭ aŭ cerut voe să se retragă, căcĭ Greciĭ îĭ înjură în fie-care zi. Li s'a dat voe să se întoarcă la Constantinopol.

Paris 7 Martie

Ambasadorul grecesc a comunicat guvernului italian că oştile turcesti necontenit ataca pe Greci la graniţa Tesaliei si e nevoie de mari silinţi pentru ca si Grecii sa nu navaleasca în Macedonia.

Diverse telegrame

Berlin 7 Martie

Principele Hohenlohé, baronul Marschal şi comitele Pozadovschi aŭ susţinut în Reischtag cererile pentru sporirea flotelor.

Berlin 7 Martie

Prinţiĭ Carol şi Valdemar aĭ Danemarceĭ aŭ fost rănițĭ cu prilejul încercărilor cu explosive pe un vas de războĭ.

Menton 7 Martie

Impăratul Frantz Ioseph şi împărăteasa aŭ plecat la Viena.

Petersburg 7 Martie

Ludovic Napoleon a fost numit comandant al regimentuluĭ de ulanĭ „Impărăteasa Alexandra".

ULTIMA OARA

DE LA CAMERA

Incă de la ora 12 toţi miniştriĭ s'aŭ adunat într'un consiliŭ.

La ora două soseşte abia d. Şendrea.

Ora 2.

Deputaţiĭ discută grupurĭ, grupurĭ, despre criza ministerială.

De o parte d. Fleva înconjurat de amiciĭ săĭ politicĭ, discută foarte radios situaţia; de alta, Vernescaniĭ s'aŭ grupat în jurul d-luĭ Enacovici, D. Gh. Dem Teodorescu ne fiind încă prezent.

De oparte foarte trist stă d. Ferichide care vede că damele colectiviştilor sînt reduse la zero.

*

Uniĭ dintre membriĭ colectivităţeĭ, temîndu-se ca d. Aurelian să nu dizolve camerile la caz de i s'ar da un vot de blam, aŭ declarat în ultimul moment, că vor vota pentru guvern, sub pretext că nu vor să contribuie ieĭ la victoria conservatorilor.

*

Ora 2.10

In incintă d-niĭ Fleva şi Aslan discută cu d-nul Enacovici. Se crede că înţelegerea între vernescanĭ şi fleviştĭ se va face în ultimul moment.

*

Ora 2 şi un sfert.

D. Costinescu a declarat unui grup de deputaţi că între Sturdzişti şi guvern n'a intervenit încă nicĭ o împăcare.

D. Lascar soseşte şi odată cu aceasta d. Dim. Giani deschide şedinţa.

*

Ora 2 şi 20 m.

D. Aurelian îşĭ face intrarea.

D. V. Epurescu cere cuvintul spre a face oareşĭ-carĭ chestiunĭ ministeruluĭ, anume: Dacă e adevărat că doĭ din d-niĭ miniştri, d-niĭ Cantacuzino şi Stoicescu s'aŭ retras din minister, şi dacă s'aŭ retras, carĭ sînt cauzele acesteĭ retragerĭ, sînt ele de natură numaĭ personală, saŭ şi personala şi politica.

*

D. Aurelian respunde că ceĭ doĭ miniştri şi-a dat demisiunile dar ca nu s'a luat înca nicĭ o hotărîre asupra lor. Imediat ce se va lua vre-o hotatîre, camera sa fie sigura, ca i se va comunica. (Aplauze prelungite).

*

Ora 2 şi jum.

Se intra în ordinea zileĭ.

SENATUL

Şedinţa de la 8 Martie 1867

Un grup de vre-o 20 senatorĭ s'a strîns în jurul d-luĭ Lascăr, discutînd cu aprindere. D. Lascăr le expune situaţia cabinetuluĭ şi... le face propagandă.

* * *

Sedinţa se deschide la ora 2 şi 15. sub preşidenţia d-luĭ Nicolaide. Prezenţĭ 90 domni senatorĭ. Pe banca ministerială d. Mîrzescu.

D. Mîrzescu prezintă nişte proiecte de legĭ pentru împămîntenire.

Se intră în ordinea zileĭ discuţia: şi votarea pe articole a legeĭ exproprierilor pentru cauză de utilitate publică.

„RATNER“

SINGURILE CASE CONSTRUITE DIN

Otel calit compus patent congreave

NEGAURIBIL ŞI NESPARGIBIL



FURNIZORII Bancei nationale a Romîniei

FURNIZORII Directiunei telegrafelor si postelor

ŞI A MAI MULTOR AUTORIŢI DIN ŢARA

Acest otel a fost încercat în arsenalul flotilei din Galaţi şi de mai mulţi ingineri mecanici celebrii, precum şi de diferite uzine din Englitera, a căror certificate le posedăm.—*Detaliurĭ, preţurĭ corente şi certificate se trimit după cerere gratis şi franco.*

Reprezentaţi şi depozit general

I. Dimovich, & Comp.

Bucureşti, Strada Doamnei. 24 — Brăila, Calea Regală, 62

„PATRIA“

SOCIETATE ROMANA DE ASIGURARE ŞI DE REASIGURARE

Capital social vărsat lei 1.000.000

Sediul Societăţei: BUCURESCI, Strada Smîrdan, 15

Bransa asigurarilor asupra vietei

«PATRIA» primeşte asigurări pentru caz de moarte şi de viaţă, asigurări mixte, asigurări de zestre cu scutire de plata premiilor in caz de moarte a părintelui, asigurări mutuale de supra-vieţuire cu capital garantat şi cu 85 la sută din beneficii.

Branşa Asigurărilor Contra Accidentelor

„PATRIA“ asigură contra urmărilor unuĭ accident cu despăgubire pentru caz de moarte, invaliditato permanentă saŭ trecătoare indemnizare zilnică, de asemenea primeşte:

Asigurarea colectivă a lucrătorilor din stabilimente industriale

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.

Oocietatea este reprezintată prin agenţi în localităţile mai însemnate din ţară.

DIRECŢIUNEA

A aparut al 5 RESPUNS la MESAGIU al lui V. G. Mortun

De vînzarea la redacţia „Lumea Nouă“. Preţul 10 bani

Nicĭ strada, nicĭ ferestrele marĭ nu folosesc şi nu daŭ avantagiile clienţilor şi

MARFA BUNA ELEGANTA SI EFTINA

Vă rugăm dar de a vă convinge într'adevăr de principiŭ: Bun, frumos şi eftin, venind la magazinul la

LAMPA ELEGANTA

DIN

Calea Moşilor, 35, colţ cu str. Decebal

Unde veţi găsi un bogat asortiment de

Lămpĭ, Porţelanurĭ, Cristalurĭ, wrgintărie, Tacîmurĭ de masă, Servicie elegante de masă, lavoir de dulceaţă, de liquer în bronz, Paturĭ de fer, Scaune Cărucioare de copiĭ, Sobe, Closete, Chivete şi orĭ-ce objecte de lux şi menagiŭ.

Toate cu preţurĭ avantagioase, serviciul promp şi conştiincios. Tot de odată vă atragem atenţiunea asupra filialeĭ noastre din Calea Griviţeĭ 113.

C. N. DIMITRIU & I. STEINHART

Strada Deceval No. 22 şi Calea Moşilor 35

FILIALA CALEA GRIVIŢEI 119.—Atelier str. Decebal 9

LAZAR & BERGER

BUCUREŞTI, CALEA VICTORIEI, vis-à-vis de Librăria Socec

în curtea Bisericeĭ Zlătari

MOBILE

ŞI COVOARE

—VANZARE IN RATE.—PRETURI FOARTE EFTINE—

La Tipografia Grigore Luis se efectuiază cărţi de vizită cu 2 lei suta.

NOUA INJECŢIUNE

ANTIBLENORAGICA HOCIUNG

Recomandată de celebrităţile medicale şi aprobată de onor. consiliŭ sanitar superior din Bucureşti

VINDECA BLENORAGIA (Sculamentul)

noŭ şi vechiŭ, în 5—6 zile, fără a întrebuinţa alte medicamente interne

PREŢUL UNUI FLACON LEI 3

Verjtabile sunt numai acelea care vor purta pe sticlă şi stampila farmaciei şi Drogueriei *BRUS.*

Deposit general: «**Drogueria Brus**) *Bulevardul Elisabeta* (Palatul ... foriei)

La Iaşi se găseşte în farmac. D-lo fraţi Konya.

La administraţia acestuĭ ziar se află de vînzare hîrtie maculatură.



ANUNCIU

Avem onoare a face cunoscut onor. public că pe lîngă hîrtia de ţigară: **Dorobanţul şi Les dernières Cartouches**, punem în vînzare hîrtia de ţigară

ZOUAVUL

care reprezintă un episod din războiul franco german şi

MIZPVH

care reprezintă o mumie egipteană

Onor. public fumător, cunoaşte superioritatea şi fineţa noastră **Dorobanţul Les dernières Carteuches** aşa că avem tot dreptul a crede că şi hîrtia de ţigară: **Zouavul** şi **Mizpah** vor găsi aceiaşi favoare pe lîngă publicul consumator ca şi „**Dorobanţul**“ **şi Les dernières Cartouchds**.

Toate somităţile ştiinţifice din ţară şi streinătate aŭ recunoscut că hîrtia de ţigară *DOROBANŢUL, Les dernières Cartouches, Zouavul şi Mizpah* din fabricaţiunea noastră din Paris este cea mai uşoară şi mai fină hîrtie de ţigară.

Şi acest lucru a fost pe deplin confirmat de către publicul fumător, căci cu toată concurenţa neloială, cu toate imitaţiile şi contra-facerile unor oamenĭ fără scrupule, clientela noastră merge zilnic cresoîndă, graţie excelenteĭ calităţĭ a hîrtieĭ noastre de ţigară: **Dorobanţul, Les dernières Cartouches. Zouavul Mizpah.**

— DEPOZITUL GENERAL PENTRU ROMANIA ESTE IN IAŞI —

Fratiĭ Braunstein

ORI CE CONTRAFACERE A ACESTEI MĂRTII SE VA URMARI CONFORM LEGEII *Fratii Braunstein*

DÉPOSÉ S.G.D.G. EN FRANCE ET A L'ÉTRANGER

10 MAIU 1877

DOROBANŢUL

FRATII BRAUNSTEIN

SINGURI FABRICANTI

— PARIS —

TEODOR IONESCU

FRIZER

17.—STRADA KARAGHEORGHEVICI.—17

Se găseşte lucrătoriĭ ceĭ maĭ specialiştĭ în această artă, pune la dispoziţia onor. public

Vechiul şi cunoscutul săŭ salon

pentru

RAS, TUNS SI FBIZAT

PREŢURI CONVENABILE

A sosit un noŭ transport din *parfumeriile* cele mai fine.

Se fac abonamente à la carte şi fără carte

REGRITINA pentru cănit părul ori-ce coloare. — Garenţie 2 lunĭ

MARELE

HotelPatria

SITUAT IN CENTRUL CAPITALEI

No 12.—STRADA PATRIA—No. 12

Avînd peste 50 camere spaţioase, luminoase. zugrăvite şi aranjate, cu mobilier noŭ. Stă la dispoziţia onor. domnĭ voiajori, cu preţul de 1 leŭ 50 în sus.

Odăĭ marĭ pentru familiĭ şi societăţĭ cu preţurĭ avantagioase.

M. STEINER & D. ROSENBERG

Antreprenorĭ

VÊNZARE A TOT FEL DE MARFA

S. SAMITCA

La Magazinul de Piane Băile Eforieĭ Bucureştĭ

Higiena dinţilor şi a gureĭ

Medalie de aur, Viena 1883: Medalie de argint, Bucureştĭ 1893: Medalie de bronz, Paris 1883

Autorisat de consiliul de higienă şi salubritate publică

DENTALINA

Esenţă pentru gură şi

Pulbere vegetală pentru dinţi

ale doctoruluĭ **S. KONYA**

Sînt două *dentifrise* recunoscute în ţară şi în streinătate ca cel mai bun pentru conservarea dinţilor, curăţeniei şi higienei gureĭ, dîndu-ĭ tot odată un miros plăcut.

Preţul: un flacon *Dentalină* fr. **2.50**. *Pulbere de dinţi*, fr. **2**.

Deposite: la Iaşĭ la farmacia **Fraţiĭ Konya;** la Bucureştĭ la farmaciile *F. W. Zurner* şi *F. Bruss* la drogueria *I. Ovessa* şi la Parfumeria *Stella.*

CEAIUL CARPATILOR „VOREL“

Autor. de cons. medical super. din Romînia

Remediul cel mai sigur contra tutulor boalelor pieptului, plămînilor precum şi ale căilor respiratoare, indiscutabil dar contra tuselor nervoase, contra bronchitelor cronice şi acute, contra catarelor cronice, guturaiŭ precum şi contra tuseĭ convulsive la copiĭ (numită tuse măgărească).

Preţul unuĭ pachet cu ceaiŭ este 80 banĭ

Asemenea se recomandă Bombónele Pectorale „Vorel“ preparate din Ceaiul Carpaţilor pentru maladiile sus menţionate.

Preţul uneĭ cutiĭ cu Bomboane Leĭ 1.50

Depozitul la *Drogueria şi Farmacia* BRUSS, Bucureştĭ, Bulev. Elisabeta, palatul Băilor Eforieĭ, şi la toate farmaciile din ţară.

MAGASIN DE CONFIENCE

BUCUREŞTI — 32, Calea Victorieĭ, 32

THEODOR RADIVON fost CARAPATI

BUCURESTI — 32, Calea Victorieĭ, 32



Recomandă Onor. Public şi înalteĭ nobilimĭ precum şi fidelilor săĭ clienţĭ că întorcîndu-se din străinătate a asortat magazinul săŭ cu tot felul de noutăţĭ în Joaillerie, Bijouterie, Argintărie şi Horologerie, moderne şi descoperirile zilei.

Diademe de briliante, Coliere, Bracelete în toate felurile cu Smerod, Safir, Rubine, Briliante, Diamante etc. Solitarĭ de Briliante, Butonĭ, Cerceĭ pentru logodne şi nunţĭ, Ceasornicărie în toate calităţile, Chronometre, Repetiţion à la minut etc.

Pe lîngă toate aceste lucrurĭ de marĭ valorĭ maĭ recomandă un bogat asortiment de mijlocĭ şi micĭ cadourĭ pentru Domnĭ, Doamne şi Domnişoare cu preţul maĭ moderat ca orĭ unde. Cumpărările ce le face în sume şi cantităţĭ marĭ precum şi cantităţĭ marĭ precum şi consumul cel mare, şi mulţumirea pe beneficiŭ mic permite a face preţurile cele maĭ eftine.

Ast-fel recomandă un bogat asortiment de cerceluşĭ de copiĭ cu preţul de 3 leĭ în sus, de domnişoare şi dame cu preţul de la 7 leĭ în sus. Foarte frumoase broşe în argint aurite de la 4 şi 5 leĭ în sus. Broşe de aur cu 15 leĭ şi maĭ sus. Brăţărĭ orĭ duble, prima calitate de la 4 leĭ în sus Ace de cravate de la 2 leĭ în sus, de aur de la 10 leĭ în sus. Butonĭ de manşete duble de la 4 leĭ butonĭ de maniţcĭ cu 5 leĭ prea *frumoşi*, de 1 leĭ butonĭ de maniţcĭ şi manşete de porţelan ca pichetul, garnitura cu 2 leĭ frumoşĭ şi cu maşinul, butonĭ de aur fin lucraţĭ cu perle fine cu 30 leĭ. Broşe de mărgean veritabil cu 3 leĭ. Brăţărĭ de mărgean cu 3, 4 şi 6 şire cu lăcătel de argint aurit ornat cu mărgean de la 8 leĭ în sus. Creioane de argint şi aur fine, bastoane, creioane şi condeie cu cerneală cu 2 jum. leĭ şi o mulţime mare de cingore, de frustiere, serviciurĭ de ceaĭ, de bere, de liquer, de vinurĭ etc. Scaimice, zaharnice, cleşte de zahăr, strecurătorĭ de ceaĭ, serviciurĭ de masă, tacîmurĭ de la 1 pînă la 12 persoane, casete etc. ... rete, tabacherĭ de argint veritabil, albe şi ruseştĭ, porte-ţigărĭ în argint şi argint de China şi cu iniţiale, pópteni de simple frumoşĭ, imitaţiunĭ şi în aur cu petre fine, ace de pălăriĭ în aur pentru dame. Cel maĭ mare deposit de inele de la 2 leĭ în sus.

Obiecte bisericeştĭ, Potire, Cruci, Evangheliĭ, Epitaliĭ, Candele, Cădelniţe, Ripide, Cîrje de arhiereĭ, Ingolpione şi cruci fine etc. şi se primeşte orĭ-ce comande.

NOUTĂŢI. Ceasornicĭ micĭ cu broşe, funde potcoave (sport) în tot felul, argint, aur şi oţel oxidat. Noutăţile sosesc maĭ în toate zilele pentru care rog pe onor. meĭ clienţĭ a mă onora cu vizite şi a alege maĭ de timpuriŭ cele trebuincioase de cadourĭ. A se recomanda de bun şi eftin este de prisos. Clienţiĭ fiind deja încredinţaţĭ. Se trimete contra rambурs şi cu mandat postal, neplăcînd se poate schimba orĭ ce lucru.

Cu perfectă stimă

TH. RADIVON.

!! BOALE SECRETE !!

„SPECIFIC ANTIBLENORAGIC, STOENESCU“

CAPSULE

cu copaivat de soda-salol şi santal

Nicĭ unul din antiblenoragicele existente pînă acum nu împlineşte cele două condiţiunĭ de asimilare repede şi nu iritaa traectul intestinal. Asociaţiunea substanţelor ce compun aceste Capsule este tot ce actualmente ştiinţa are maĭ bun şi maĭ încercat în tratamentul blenoragiilor. Modul cu totul noŭ şi special după care sînt preparate aceste capsule, fac ca vindecarea să fie repede, complectă şi fără de a deranja stomacul; ast-fel că convine tuturor persoanelor chiar celor maĭ debile.

Acest noŭ medicament vindecă în scurt timp complect şi radical scurgerĭ (sculament). noĭ şi vechĭ atît la bărbaţĭ cît şi la femeĭ, precum Blenorea, poală albă, etc. **Preţul uneĭ cutiĭ 4 leĭ**

Asociat cu aceste capsule se recomandă cu succes **Injecţia Santalina**, **Preţul unuĭ flacon 2 leĭ 50 banĭ**

Depositul general: Farmacia MIHAIL STOENESCA, strada Mihai-Vodă No. 55, Bucureştĭ, De vînzare la principalele farmaciĭ din ţară. In provincie unde aceste preparate nu se găsesc, se expediază imediat contra unuĭ mandat poştal.

Cine nu doresce ca în aniĭ maĭ înaintaţĭ capul luĭ să serve pentru reclamă, să întrebuinţeze pentru îngrijirea păruluĭ

Esenta de par a d-ruluiHeuffel

Acest remediŭ infailibil întăreşte rădăcina păruluĭ, împiedică formarea mătreţeĭ şi căderea păruluĭ şi are ast-fel de efect dezvoltarea în scurt tim a unuĭ păr foarte abondent şi sănătos.

— UN FLACON 5 LEI —

O musteaţă frumósă şi o barbă minunatŭ de frumoasă să se capete în modul cel maĭ repede şi maĭ sigur prin

Pomadă regeneratoare a doctoruluĭ Heuffel

Această pomadă neîntrecută e cu desăvîrşire nevătămătoare, pentru piele şi prin întrebuinţarea eĭ chiar flăcăĭ tinerĭ de tot capătă o barbă frumoasă şi elegantă şi nişte mustăţĭ admirabile.

— UN BORCAN 3 şi 6 LEI —

Depositul general: **DROGUERIA BRUSS,** Bucureştĭ, Bulevardul Elisabeta

NOUA INJECŢIUNE

Antiblenoragică Hociung

Recomandată de celebrităţile medicale şi aprobată de onor. consiliŭ sanitar superior din Bucuresci

VINDECA BLENORAGIA (SCULAMENTUL)

noŭ şi vechiŭ, în 5—6 zile, fără a întrebuinţa alte medicamente interne

— PREŢUL UNUI FLACON LEI 3 —

Veritabile sînt numaĭ acelea care vor purta pe sticlă şi stampila farmacieĭ şi droguerie BRUS.

Deposit general: Drogueria Brus Bulevardul Elisabeta, (Palatul Băilor Eforieĭ)

La Iaşĭ se găseşte în farmacia d-lor fraţĭ Konia